کسب و کار

رد پای استیو جابز در تولید شیشه واکسن کرونا

«وندل بی ویکر» رهبر کهنه کار شرکت کورنینگ است یکی از پیشگامان نوآوری در مهندسی مواد و فیزیک نور و تولیدکننده محصولات تخصصی ساخته شده از شیشه و سرامیک. او می گوید سال گذشته با الهام گرفتن از درس های «استیو جابز» توانست تولید بطری های شیشه ای مخصوص واکسن کرونا را سرعت بخشد. ویکر که از سال ۲۰۰۵ مدیرعامل این شرکت بوده می گوید: «همویندان گذار اول نگرشش نسبت به ریسک را تغییر داده» کورنینگ سال ۲۰۲۱ توانست بیش از ۱۵۰ میلیون شیشه واکسن تولید کند که فراتر از حد انتظارشان بود این تعداد شیشه برای نگهداری ۱/۲ میلیارد دز واکسن کافی بود حالا این شرکت قادر است سالانه ۵۰۰ میلیون شیشه تولید کند. به لطف کارخانه جدیدی که ۶ ماه پیش، زودتر از موعد افتتاح کردند. ویکر قبلبند است اما اصطلاحا «رباد تو چشم نیست» چون ترجیح می دهد دور از توجه عموم باشد. به همین خاطر است که کمتر کسی می داند شرکت کورنینگ که یک قرن پیش در سال ۱۸۵۱ تاسیس شده چطور زندگی ما را شکل داده این شرکت نوآوری های بی شماری داشته از جمله تولید حباب برای نخستین لامپ ادیسون. ویکر کافند سفارش ادیسون را در دفتر کارش نگه داشته تا به خودش یادآوری کند که «چطور چیزهای کوچک می توانند بزرگ و خارق العاده شوند» کورنینگ تولیدکننده طیف وسیعی از محصولاتی است که می شناسیم اما احتمالا نمی دانیم تولید این شرکت هستند از جمله پیرکس، روکش شیشه تلویزیون و رشته های شیشه ای نازک که در تولید «گوریلا گلس» به عنوان پوشش خارجی تلفن ضربه ال سی دی های آی فون نیز به کار رفتند. در حال حاضر این محصول در بیش از ۹ میلیارد دستگاه مورد استفاده قرار می گیرد. ویکر که دانش آموخته رشته حسابداری دانشگاه لیهای است. سال ۱۹۸۳ به کورنینگ پیوست. چندی بعد نایسریتس شرکت شد او جوان ترین کسی بود که این سمت را گرفت. این مدیر ۲۴ ساله دارای ۲۴ اختراع ثبت شده در ایالات متحده است. مجله تایم اخیرا با او درباره رویدش به صنعت خودرو و نگاهش نسبت به سبک رهبری «هست اندرکار» صحبت کرده او همچنین توضیح داده که چرا مدیران عامل باید یک چارچوب استراتژیک ۱۵۰ ساله داشته باشند.

چرا مردم نمی دانند کورنینگ به مدت چند دهه، حوزه های مختلف زندگی شان را متحول کرده؟

ماموت داریم بی سر و صدا باشیم و این کاملا عمدانه است. ما از قابلیت های کلیدی مان برای حل مشکلات استفاده می کنیم و دنیا را کمی بهبود می دهیم. معتقدیم که بهترین رویکردی متواضعانه و بی سر و صدا نسبت به کارمان داشته باشیم و اجازه دهیم موفقیت اولیه از آن مشتریان باشد.

اخیرا اقانون گسترش زیرساخت پهنای باند در آمریکا تصویب شده که بخش زیادی از آن، وابسته به سیستم های فیبر نوری است. این برنامه کی اجرا خواهد شد و چه نفعی برای شرکت شما خواهد داشت؟

سال ۲۰۲۳ شروع خواهد شد. خدمات شبکه پهنای باند یک میلیارد دلار فروش سالانه ما را افزایش خواهد داد البته برای ما مهم این است که چه کسانی از خدمات مان استفاده می کنند. فیبر زیادی مورد استفاده قرار گرفته اما هنوز درصد زیادی از جمعیت آمریکا از سیستم ارتباطی فیبر نوری کاملا محروم اند. بعضی از آنها نواحی روستایی هستند و بعضی دیگر، داخل شهرها. ما به اندازه کافی مشکلات داریم که ما را از هم جدا کند چرا بعضی ها نباید بتوانند از یک شبکه استفاده کنند؟ ما شبکه هایی برای حل این مساله ایجاد می کنیم. دسترسی به پهنای باند یعنی دسترسی به فرصت ها از آموزش گرفته تا خدمات درمانی و کیفیت زندگی. بزرگ ترین بخش ما از نظر فروش، ارتباطات فیبر نوری است و پس از شنیدن طرح ۱۰ میلیارد دلاری خزانه داری در راستای گسترش پهنای باند کلی انرژی گرفتیم. ما مشتاقی مثل و ایزون داریم که همراه با هم متعهد به گسترش ظرفیت تولید آمریکا و آماده سازی نیروی کار برای آینده هستیم.

شما دوست دارید آستین هایتان را بالا بزنید و شخصا وارد عمل شوید. شما همراه با سه نفر از همکاران، حق امتیاز شیشه واکسن را مشترکا به دست آوردید. چرا سایر رهبران نیز باید مثل شما دست اندر کار باشند و در امور روزمره، نقش ایفا کنند؟

من ۴۰ درصد زمانم را با تیم های کوچک می گذرانم. این زمان را صرف نوآوری های مهم می کنیم. مثل اختراع و ساخت محصولات. این برایم لذت زندگی به ارمغان می آورد. در حوزه تکنولوژی این رایج است که مدیران اجرایی، حس می کنند بنیان گذارند و دوست ندارند از کمک شان با محصولات قطع شود. اگر می خواهی کارمندها دنباله روی تو باشند، باید هر از گاهی کارهایی که آنها می کنند را انجام دهی. من سعی می کنم الگو باشم.

پارسال کورنینگ تصمیم گرفت تولید گازهای گلخانه ای را کاهش دهد. چه چالش هایی، نیل به اهداف در راستای نجات کره زمین را به تاخیر می اندازند؟

ما مهم را در تکنولوژی هایمان برای هماهنگی بیشتر با محیط زیست استفاده کرده ایم. بزرگ ترین چالش پیش روی ما، شبکه های انرژی در محل هایی است که فعالیت داریم. ما رد پای تولیدی علمی در آسیا داریم. در آن منطقه، دسترسی به انرژی های تجدیدپذیر محدود است. چطور به تولید این انرژی ها در آنجا کمک کنیم؟ ما در تولید این انرژی ها در آمریکا نقش مهمی داشته ایم.

در فوریه ۲۰۰۷، استیو جابز از شما خواست که تا پایان ماه بعد، یعنی دقیقا قبل از فروش اولین آی فون، ۵ میلیون مترمربع شیشه گوریلا برایش تولید کنید. شما ابتدا نپذیرفتید اما نهایتا به موقع تحویلش دادید. بعد از آن ماجرا، ارتباط محکمی با استیو جابز برقرار کردید. سبک تصمیم گیری سریع او چه تاثیری بر رهبری شما در کورنینگ گذاشت؟

او قطعا روی من تاثیر گذاشت. او سعی داشت من را تشویق به تولید روکش آی فون کند و من می گفتم «فکر نکنم بتوانیم این همه تولید کنیم.» او زمان گذاشت و برایم توضیح داد که من فقط دچار ترس شده ام. گفت: «تو فقط می ترسی شکست بخوری و سرافکنده شوی و اجازه می دهی این ترس، مانع رفع نیاز مردم شود. داری دست رد به فرصتی می زنی که تو را تبدیل به یک آدم فوق العاده می کند.

به تمام کارکنانت در کورنینگ که به نیابت از آنها حرف می زنی نگاه کن که این فرصت، برای آنها هم هست.» استیو جابز به من کمک کرد بفهمم که نباید از واژه «من» به «مقوله ریسک» نگاه کنی. وقتی به شیرها و منفعت هایی که برای «ما» ایجاد می شود فکر می کنی، نگاهت به ریسک متفاوت می شود و قضاوت متعادل تری نسبت به آن خواهی داشت. این توصیه کوچک کمک کرد تصمیمات بسیار بهتری بگیرم. همین باعث شد بتوانم حرکت ریسکی اخیر را انجام دهم و شیشه های واکسن کرونا را با سرعت تولید کنیم و تحویل دهیم.

با توجه به درسی که استیو جابز درباره ریسک پذیری به شما داد، به نظرتان رهبران کسب و کارها وقتی مجبورند سریع اقدام کنند، چطور پیامدهای منفی آن را کاهش دهند؟

جف بزوس می گوید درها دو نوع هستند. درهای یک طرفه و بی بازگشت و درهای دوطرفه و قابل بازگشت. درهای دوطرفه استعدادها و تصمیماتی است که به برگشت پذیرند. بسیاری از درهایی که در مقابل مدیران عامل وجود دارد دوطرفه هستند در مواجهه با این درها شما ریسک را بیش از حد ارزیابی نمی کنی. اما تصمیمات یک طرفه هر گز قابل بازگشت نیستند اگر تصمیمت را گرفتی، نمی توانی تغییرش دهی. اگر یک قابلیت را یکسری می بری تا آن را جبران کنی من قبل از این جور تصمیم ها، کلی تحقیق و مطالعه می کنم. کلی فکر و احتیاط می کنم.

نظر شما درباره استراتژی ۱۵۰ ساله که مدیر سابق شرکت پیشنهاد شن را داد چیست؟

ما به جای استراتژی، یک چارچوب ذهنی و هنوز هم شعارمان این است که «ماندیم تا ۱۷۱ سال دیگر، کماکان نوآوری کنیم.» این تمرین مناسبی برای سایر مدیران هم هست به خصوص اگر دارای ذهنیت بنیان گذاری باشند. یک بنیان گذار، پیوند عمیقی با شرکت دارد. شرکت نماینده و منعکس کننده اوست. ما به عنوان رهبران سازمان ها، همگی رفتنی هستیم. یکی از راهها برای مقابله با مرگ این است که شرکتی را کمکی که حتی پس از مردنت، رونق و تاثیرت ادامه داشته باشد. تو جزئی از شرکتی خواهی بود که عمرش از تو بیشتر است. قبل از من، این شرکت مدیران دیگری داشته. ما روی شانه های آنها ایستادیم. پس بیایید شانه هایمان را برای کسانی که پس از ما می آیند، قدرتمند و مفید کنیم.

مترجم: مریم مرادخانی
منبع: Time

دیدگاه

اگر قرار است در ایران اشتباه کنید اشتباه جدید کنید، اشتباهات قدیمی را تکرار نکنید

زوزب لویس سرت

کشور ایران این امتیاز را دارد که می تواند از اشتباهات سایر کشورها استفاده کند. شما نباید اشتباهات قدیمی را تکرار کنید. اگر قرار است اشتباهی بکنید، اشتباه جدید بکنید. گفته شما در مورد خانه های ردیفی در دوطرف جاده واین که به صورت فضاهای پر سر و صدا و غیر قابل سکونت درآمده کاملا درست است. درست مثل اطراف رود سن و حوالی آن در پاریس امروز. این قسمت قبلا بسیار زیبا بود و در آنجا کتاب های قدیمی می فروختند و مردم هم می توانستند پیاده روی یا ماهیگیری کنند. اما حالا آنجا را صفهای طویلی از هزاران هزار اتومبیل پر کرده است. امروز هیوگس آپارتمان های زیبایی را که بیست سال پیش دارای ارزش زیادی بودند نمی خواهد زیرا غیر قابل سکونت شدهاند. اگر پنجره را باز کنید سر و صدای زیادی می شنوید و اگر ببندید نمی توانید نفس بکشید. باید پنجره ها را دوجداره کنید تا از شر سر و صدا راحت شوید.

آپارتمان ها غیر قابل سکونت شدهاند و این بدین معنی است که امروز خیابان ها، خیابان های مهمی که سی سال پیش بهترین محل برای ساختمان بودند، دیگر محل دلخواهی نیستند. زیرا دیگر خیابان ها خیابان نیستند بلکه تبدیل به اتوبان شدهاند. اگر شما از این جاده یا چهار یا پنج باند عبوری و تقاطع هایی در ارتفاع داشته باشد درست مثل این است که شهر شما بوسیله رودخانه تقسیم شده باشد. پیاده ها مجبورند از روی پلی برای عبور از عرض جاده بگذرند.

(در گفتگو با منصور فلامکی، داراب دیبا و سیناریحانی، منتشر شده در مجله هنر و معماری، ش ۲۹ و ۳۰، سال ۱۳۵۴)

منبع: گفتار

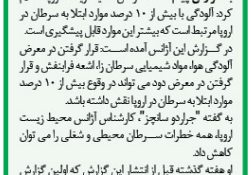

ارتباط آلودگی با ۱۰ درصد موارد ابتلا به سرطان در اروپا

گزارش ها حاکی از آن است که آلودگی با ۱۰ درصد از موارد ابتلا به سرطان در اروپا مرتبط است.

به گزارش پیام آشنا، "آژانس محیط زیست اروپا" اعلام کرد: آلودگی با بیش از ۱۰ درصد موارد ابتلا به سرطان در اروپا مرتبط است که بیشتر این موارد قابل پیشگیری است.

در گزارش این آژانس آمده است: قرار گرفتن در معرض آلودگی هوا، مواد شیمیایی سرطان زا، اشعه فرابنفش و قرار گرفتن در معرض دود می تواند در وقوع بیش از ۱۰ درصد موارد ابتلا به سرطان در اروپا نقش داشته باشد.

به گفته "جیراردو سانچز"، کارشناس آژانس محیط زیست اروپا، همه خطرات سرطان محیطی و شغلی را می توان کاهش داد.

او هفته گذشته قبل از انتشار این گزارش که اولین گزارش آژانس در مورد ارتباط بین سرطان و محیط زیست است، به خبرنگاران گفت: سرطان های تعیین شده از نظر زیست محیطی ناشی از تشعشعات یا مواد شیمیایی سرطان زا را می توان تا حدی تقریبا ناچیز کاهش داد.

هر ساله در اتحادیه اروپا، ۲.۷ میلیون مورد ابتلا به سرطان و ۱.۳ میلیون مورد فوت ناشی از آن گزارش می شود.

قاره اروپا که کمتر از ۱۰ درصد جمعیت جهان را تشکیل می دهد، حدود یک چهارم از موارد جدید ابتلا و یک پنجم موارد فوتی را گزارش می کند.

به گزارش مدیکال اکسپرس، آژانس محیط زیست اروپا همچنین اعلام کرد: آلودگی هوا با حدود یک درصد از تمامی موارد سرطان مرتبط است و موجب دو درصد از تمامی موارد فوت ناشی از سرطان می شود.

رئیس شورای اسلامی شهر کرج تاکید کرد؛

زیرساخت‌های شهر برای تردد آسان ناتوانان جسمی مهیا شود

رئیس شورای اسلامی شهر کرج گفت: همه عناصر شهری باید به طور مساوی برای همه اقشار اجتماع تدارک دیده شوند و توجه به این مهم به ویژه برای افراد ناتوان جسمی ضروری است.

به گزارش پیام آشنا، جواد چهردار در آیین آغاز به کار کارگاه آموزشی مناسب سازی معابر شهری گفت: همه عناصر شهری باید به طور مساوی برای همه اقشار اجتماع تدارک دیده شوند و توجه به این مهم به ویژه برای افراد ناتوان جسمی ضروری است.

وی ادامه داد: با همین رویکرد و نظر به نیاز شهر کرج به ایجاد فضاهایی مناسب برای افراد کم‌توان و ناتوان باید از برگزاری این دوره‌های کارگاهی نهایت استفاده را به نفع این قشر برد.

وی همچنین در خصوص همکاری با شهرداری و دیگر ارگان‌های حمایتی از قشر معلول جامعه قول مساعد داد و افزود: شورای شهر کرج برای آنکه معلولان نیز مانند سایر افراد از حق خود در برخورداری از فضاهای شهری بهره‌مند شوند نهایت تلاش خود را خواهد کرد.

رئیس شورای اسلامی شهر کرج با عنوان اینکه، رعایت نکردن قوانین مناسب سازی و رفع موانع معماری در سطح شهر مشکلات عدیده‌ای برای افراد معلول، جانباز، افراد کم توان، سالمندان و ... ایجاد می‌کند اظهار امیدواری کرد: برگزاری کارگاه‌های آموزشی که مبنای آن ایجاد تغییرات مثبت در زیرساخت‌های شهری است، زمینه را برای رفع موانع و مشکلات فراهم کند.

سرپرست شهرداری کرج خبر داد؛

ورودی جاده قزلحصار ساماندهی می شود

سرپرست شهرداری کرج گفت: طبق دستور استاندار البرز باتاست شهرداری‌های کرج، کمال آباد و نظرآباد در کنار اداره کل راهداری استان، نسبت به ساماندهی فوری و اولیه جاده قزلحصار اقدام کنند.

به گزارش پیام آشنا، منوچهر غفاری در بازدید از جاده قزلحصار گفت: ورودی و خروجی به نوعی معرف ویژگی کلی هر شهر است و نقش به سزایی در حفظ سلامت روحی و نشاط شهروندان و مسافران دارد.

این مسئول با تاکید بر اینکه شهرهایی که ورودی و خروجی زیبایی ندارند برای مسافران چندان جذاب نیستند، گفت: این مبادی بخشی از عناصر هویت بخش شهر محسوب می‌شوند و ساماندهی آنها یک ضرورت اجتماعی و فرهنگی است.

غفاری با اشاره به موقعیت ویژه جاده قزلحصار توضیح داد: این جاده یکی از مهمترین مبادی ورودی و خروجی کرج است و استاندار البرز هم تاکید زیادی بر ساماندهی وضعیت آن دارد.

وی با اشاره به اینکه تغییر فضای بصری و زیباسازی جاده قزلحصار یکی از برنامه‌های اصلی این دوره از مدیریت شهری است افزود: طبق دستور استاندار ما است شهرداری‌های کرج، کمال آباد و نظرآباد در کنار اداره کل راهداری البرز، نسبت به ساماندهی فوری و اولیه این جاده اقدام کنند.

سرپرست شهرداری کرج گفت: جمع آوری خاک و نخاله اطراف این جاده، رنگ آمیزی جداره پل، آزادسازی طوقه درختان و رفت و روب رخیزهای میانی از جمله اقداماتی است که در مرحله اول ساماندهی این جاده صورت می‌گیرد.

گزارش شهری

چرا نرخ اجاره مغازه در خاک سفید با فرمانیه برابر است؟

پریسا نوری- رشد قارچ گونه واحدهای فروشنده ضایعات در محله خاک سفید (گلشن) تبعات بسیاری را به دنبال داشته که یکی از آنها افزایش چشمگیر سرقت و رشد نجومی اجاره بهای مغازه در این محله است. سرگرد «یعقوب کریمی» معاون اطلاعات کلانتری ۱۴۴ جوادیه دراین‌باره می‌گوید: «متأسفانه برخی از واحدهای ضایعاتی اقلام سرقتی را می‌خرند. از این رو قوانینی اصناف ارتباط مستقیم با آمار سرقت‌های خرد دارد به طوریکه نرخ جرایم و سرقت انواع لوازم خودرو، آهن‌آلات و ضایعات، علائم و تابلوهای شهری، دریچه‌های فاضلاب، کابل‌های مخابراتی و ... در ۳ ماه اخیر، افزایش ۱۰۰ درصدی داشته است.»

او همچنین از افزایش ۵ برابری اجاره‌بهای مغازه‌های خیابان احسان، وفادار، انستخر و ـ خبر داده و می‌افزاید: «به دلیل وجود مغازه‌های ضایعاتی نرخ اجاره مغازه در این محله با نرخ محله فرمانیه برابری می‌کند و صاحبان املاک، مغازه‌هایشان را با اجاره‌های گزاف ۳۰ تا ۴۰ میلیونی در اختیار فروشندگان ضایعات قرار می‌دهند، در حالی که نرخ اجاره مغازه در این خیابان‌ها حداکثر ۶ تا ۷ میلیون تومان است.»

فروش تجهیزات ۲ میلیاردی به قیمت ۱۳۰ هزار تومان

تخریب و آسیب اموال عمومی و اقدام مربوط به سازمان‌ها و نهادها از دیگر پیامدهای فعالیت بی‌رویه واحدهای ضایعاتی در محله است. سرگرد کریمی دراین‌باره تأکید می‌کند: «لوازمی بدون در نظر گرفتن ارزش واقعی اموال آنها را به ازای پول کم ضایعاتی‌ها می‌سپارند. مثلا همین چند وقت پیش یک سازمانی مربوط به وزارت ارتباطات را به قیمت ۱۳۰ هزار تومان به یکی از مغازه‌های ضایعاتی فروخته بودند در حالی که ارزش واقعی آن بالغ بر ۲ میلیارد تومان بود و در واقع به طمع پول کم ضرر هنگفت ۲ میلیاردی به این وزارتخانه وارد کردند.»

افزایش ۵ برابری اجاره‌بها

اجاره‌های نامتعارف واحدهای ضایعاتی خاک سفید انتظار صاحبان املاک را بالا برده و این موضوع موجب درد سر مستأجران واقعی شده است. مستأجر یک مغازه صافکاری در خیابان احسان دراین‌باره گله دارد و می‌گوید: «ما بالا رفتن غیرمنطقی نرخ اجاره مغازه در خیابان احسان، صاحبان آنها هم می‌خواهند مغازه خود را به همان نرخ بالا اجاره دهند در حالی که ما نصف ضایعاتی‌ها هم درآمد نداریم و این موضوع موجب اختلاف بین مستاجرها و مالکان شده است.»

این شهروند ادامه می‌دهد: «تا امروز بابت اجاره مغازه ۲۰ متری صافکاری در خیابان احسان ۱۰۰ میلیون تومان ودیعه و هر ماه مبلغ ۵ میلیون تومان اجاره می‌دادم اما حالا که موعد قرارداد مغازه رسیده صاحب مغازه پیام داده یا با اجاره ۲۵ میلیونی موافقت کنم یا مغازه را تخلیه!»

اینجا بورس ضایعاتی‌ها شده است!

در یکی دو سال اخیر تعداد واحدهای خرید و فروش ضایعات در محله رافعت در خیابان احسان و وفادار به بیش از ۹۰ واحد رسیده است. دبیر شورایاری محله خاک سفید می‌گوید: «تا دو سال پیش اینجا فقط ۶ یا ۷ مغازه ضایعاتی بود. اما حالا تعدادشان حدود ۹۰ ضایعاتی شده است. در واقع هرکسی بیکار شده یک مغازه اجاره کرده و ضایعات‌فروشی راه انداخته به‌طوری که حالا این خیابان به بورس ضایعاتی‌ها معروف شده و مشتریان از محله‌های دور و نزدیک برای خرید و فروش ضایعات به خیابان وفادار و احسان می‌آیند و این موضوع موجب دردسر اهالی شده است.»

ضایعاتی‌ها مجوز تجاری ندارند!

اسفند ماه سال گذشته به درخواست اهالی و شهرداری دستور پلمب واحدهای غیرمجاز فروش ضایعات محله خاک سفید که مشکلات بسیاری برای اهالی به بار آورده بود، از طرف دادستانی صادر و با همکاری نیروی انتظامی اجرا شد. با اجرای این طرح فوریتی، بیش از ۴۰ مغازه فروش ضایعات و یسماند تعطیل شد. اما این طرح دوام چندانی نداشت و مغازه‌ها بعد از یک ماه با دستور مقام قضایی فک پلمب شدند. اگرچه برخی از آنها به خیابان‌های اطراف مثل استخر (سید علی روته) کوچ کردند و به مشکلات آن محدوده دامن زدند. اما همچنان فعالیت ضایعاتی‌ها در برخی از محله‌های شمال شرق پایتخت درسر ساز شده است.

«حمید گودرزی» شهردار ناحیه ۶ شهرداری منطقه ۴ دراین‌باره می‌گوید: «مغازه‌ها با کسب جواز از اتحادیه دوباره فک پلمب شدهاند اما این کار غیرقانونی است چون اتحادیه باید برای ارائه جواز از شهرداری استعلام بگیرد.»

او با بیان اینکه در حال حاضر ۹۰ مغازه ضایعاتی در محله خاک سفید فعالیت می‌کنند، ادامه می‌دهد: «هیچ کدام از این مغازه‌ها مجوز تجاری ندارند، علاوه بر این مغایر با اصول بهداشتی، ایمنی و ـ فعالیت می‌کنند از این رو طبق کمیسیون بند ۲۰ ماده ۵۵ قانون شهرداری‌ها پیگیری می‌کنیم تا آنها را مجددا پلمب کنیم.»

خطرات حفر چاه‌های غیرمجاز برای کشور

یک کارشناس حوزه آب ضمن اشاره به وضعیت بسیار ناپایدار منابع آبی کشور، ریاضت آبی کشور در این دهه و مجازات شدید برای حفر چاه‌های غیرمجاز را خواستار شد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا در یک دهه گذشته ۹۱ هزار حلقه چاه غیرمجاز در راستای اجرای طرح احیا و تعادل بخشی منابع آب زیرزمینی مسدود و از برداشت غیرمجاز ۳.۲ میلیارد مترمکعب آب در سال از دشت‌های کشور جلوگیری شده است. ایران در بین ۱۱۶ کشور از نظر بحران آب در رده چهارم قرار دارد که نشان دهنده وضعیت نامناسب آن به لحاظ منابع آب است. براساس این مطالعات ایران باید در سال ۲۰۲۵ برای حفظ وضع موجود بتواند ۱۱۲ درصد به منابع آب قابل استحصال حفظ بیفزاید که این افزایش می‌تواند از راه‌های مختلفی از قبیل مدیریت عرضه و تقاضای آب صورت گیرد.

محسن موسوی‌خوانساری در گفت‌وگو با ایسنا به آخرین آمار منتشر شده توسط وزارت نیرو از چاه‌های غیرقانونی کشور اشاره و گفت: در کشور حدود ۶۰۰ چاه داریم که حدود ۳۵۰ هزار چاه غیرقانونی است بنابر آمار جدید نیز احتمالا بیش از یک‌سوم چاه‌های موجود، غیرمجاز است.

وی درباره مکان حفر این چاه‌ها گفت: معمولا به علت استفاده از تکنیک‌ها و روش‌های سادهتر که غیرمجاز و به صورت مخفیانه هستند؛ این چاه‌ها را در مکان‌هایی که سطح آب بالاتر است حفر می‌کنند. در نتیجه می‌توان گفت چاه‌های غیرقانونی عمدتا عمق زیادی ندارند و دبی (میزان آب استحصالی) آن‌ها نیز از چاه‌های مجاز کمتر است.

این فعال محیط زیست به علت ایجاد چاه‌های غیرقانونی اشاره کرد که اغلب افراد برای منافع خود در ویلاسازی یا باغ‌های شخصی اقدام به حفر این چاه‌ها می‌کنند.

وی افزود: برخی از چاه‌های غیرمجاز متعلق به دشت‌های وسیعی هستند که از گذشته تحت عنوان فرم ۱ و ۵ (چاه‌های غیرمجازی که تا قبل از سال ۸۵ حفر شده‌اند و بر اساس تعریف وزارت نیرو به عنوان چاه‌های فرم یک یا پنج شناخته می‌شوند) بعضا ثبت شده و بعضا هنوز پروانه برای آنها صادر نشده است.

این عضو انجمن آب و خاک پایدار ایرانیان، حفر چاه‌های غیرمجاز را نوعی فرار از قانون دانست و گفت: با حفر این چاه‌ها نوعی ناسازگاری در جامعه به وجود می‌آید که مردم را تشویق به حفر این چاه‌ها می‌کند.

موسوی‌خوانساری تاکید کرد: حفر این چاه‌ها پدیده خوبی نیست که علاوه بر بی‌قانونی، بی‌برنامگی را در سطح کشور توسعه می‌دهد.

وی به برنامه تعادل‌بخشی در این زمینه اشاره کرد و توضیح داد: یکی از زیرمجموعه‌های این برنامه مسدود کردن چاه‌های غیرقانونی است که در کشور بسیار کند انجام می‌شود؛ به طوری که پیشرفت فیزیکی و عملی این طرح در طول ۱۰ سال هنوز به ۱۵ درصد هم نرسیده است.

این فعال محیط زیست این مشکل را ناشی از کمبود اعتبارات و جدی نگرفتن این موضوع توسط وزارت نیرو دانست و گفت: وزارت نیرو اقدامات مربوط به روی زمین مانند سدسازی و شبکه را به‌صورت جدی پیگیری می‌کند اما به اقدامات مهم در زیر زمین که دیده نمی‌شوند چندان اهمیت نمی‌دهد و کار بسیار کند پیش می‌رود.

این عضو انجمن آب و خاک پایدار ایرانیان درباره جبران آب از دست رفته بر اثر حفر چاه‌های غیرقانونی به مفهوم آب زیرزمینی دینامیک، آب‌های تجدیدپذیری هستند که هر سال تراز آن بالا و پایین می‌رود و از آبخوان‌ها تغذیه می‌کنند، به صورت مستمر نیز همیشه هستند. در مقابل آب استاتیک یا ثابت ذخیره در لایه‌های عمیق زمین و مربوط به نسل‌های آینده است.

وی تاکید کرد: هیچ کشوری مجاز به برداشت آب‌های زیرزمینی استاتیک خود نیست.

موسوی‌خوانساری افزود: در دهه‌های اخیر به دلیل مشکلاتی از جمله عدم مدیریت درست، نصف آب‌های استاتیک کشور یعنی حدود ۱۵۰ میلیارد مترمکعب از بین رفته است. جایگزینی این آب‌ها بسیار دشوار است و حتی در صورت یک دهه ریاضت آبی کشور نیز جبران این منابع آبی از دست رفته تقریبا ناممکن خواهد بود.

این فعال محیط زیست درباره ابزار مبارزه با چاه‌های غیرقانونی به نبود آدرس دقیق از این چاه‌ها و احتمال وجود آنها در هر مکانی اشاره کرد و پیشنهاد مجازات بسیار شدید برای حفر و بهره‌برداری از چاه‌های غیرقانونی را حاد که شدت مجازات باعث عدم حفر چاه شود.

موسوی‌خوانساری مجازات کنونی برای حفر چاه غیرمجاز را اشتباه توصیف کرد و گفت: در حال حاضر این مجازات شدید نیست و بنابر قانون بودجه سال ۱۴۰۱ افرادی که چاه غیرقانونی دارند تنها برای هر مترمکعب ۶۰۰ هزار تومان جریمه می‌پردازند.

این فعال محیط زیست این مجازات را نوعی تشویق به داشتن چاه‌های غیرقانونی تلقی کرد.

وی این اقدام را اشتباه دانست و گفت: گرفتن پول توسط وزارت نیرو برای حفر و بهره‌برداری از چاه‌های غیرقانونی کار بسیار اشتباهی است.

این عضو انجمن آب و خاک پایدار ایرانیان درباره شناسایی چاه‌های غیرقانونی به وسیله انواع لعرهها مانند گشت بازرسی، تشویق با آگهی‌ها به نمونه‌ای از این اقدام در تهران بزرگ اشاره کرد و توضیح داد: طی اقدامی در تهران بزرگ به وسیله آگهی و رفتن به منازل، کارخانه‌ها و واحدهای صنعتی حدود ۴۲ هزار چاه غیرمجاز شناسایی شد. اکثر چاه‌ها خانگی و یا متعلق به واحدهای صنعتی یا دبی بسیار کم بودند به طوری که این ۱۴ هزار چاه کمتر از ۲۰ میلیون مترمکعب خروجی و استحصال آب داشت.

وی تاکید کرد: به جهت تعداد زیاد این چاه‌ها یا آب استحصالی بسیار کم باید با این پدیده برخورد جدی صورت بگیرد. با شناسایی چاه‌ها و تشکیل پرونده طبق قانون با افرادی که چاه‌ها را حفر یا از آن‌ها بهره‌برداری می‌کنند؛ برخورد شود. لازم است با صاحبان چاه‌هایی با دبی کم برخورد شود و برای چاه‌های با دبی زیاد، قانون مجازات بسیار سنگین‌تری در نظر بگیرد که منجر به انسداد این چاه‌ها شود.

موسوی‌خوانساری با اظهار ناامیدی نسبت به آینده منابع آبی کشور در این دهه (۱۴۰۰ تا ۱۴۱۰) گفت: به‌طور کلی منابع آب کشور شرایط بسیار ناپایداری دارند. آبخوان‌ها در حال شور شدن و رو به اتمام هستند. باید خیلی سریع بدون تلف کردن وقت آب دهه را برای ریاضت آبی کشور قرار دهیم و مصرف آب سطحی و زیرزمینی را به یک‌سوم تقلیل دهیم.

این عضو انجمن آب و خاک پایدار ایرانیان به فواید تقلیل مصرف آب اشاره و گفت: تقلیل مصرف آب باعث جاری شدن آب در رودخانه‌ها می‌شود. آب جاری در رودخانه‌ها باعث نفوذ آب به آبخوان‌ها می‌شود و با سیراب شدن آبخوان‌ها منابع آب زیرزمینی تجدید می‌شود و تراز آب بالا می‌آید.

وی با اشاره به اینکه به موازات تقلیل مصرف آب و شکل‌گیری این فرآیند باید چاه‌ها را نیز کنترل و پروانه‌های بهره‌برداری را نیز تعدیل کرد، توضیح داد به علت گرمای گرم‌مزمن منابع آبی زیرزمینی کاهش یافته است بدین جهت مجبور به تعدیل پروانه‌های آب زیرزمینی قدیمی هستیم تا بتوانیم به سفره‌های آب زیرزمینی کمک کنیم و به نسل‌های آینده منابع آب زیرزمینی مناسبی را تحویل دهیم.

این فعال محیط زیست درباره کاهش تعداد چاه‌های غیرمجاز گفت: در این راستا هیچ راهی جز افزایش اعتبارات در طرح تعادل‌بخشی مطرح شده توسط وزارت نیرو و افزایش تعداد گشت و بازرسی در محدوده‌هایی که چاه زیرزمینی حفر شده، نداریم.

وی تاکید کرد: «جزیره‌ای» کار نکنیم یعنی سه وزارتخانه نیرو، جهاد کشاورزی و صنعت، معدن و تجارت و سازمان حفاظت محیط زیست هر کدام برای خود کار نکنند بلکه بصورت مشترک عمل کنند. جداگانه و بصورت جزیره‌ای کار کردن باعث حفر چاه‌های غیرمجاز و بهره‌برداری بیشتر سوءاستفاده کنندگان خواهد شد.

موسوی‌خوانساری در پایان گفت: ما امیدواریم در سال ۱۴۰۱ این چهار نهاد مؤثر در امور آب کشور، به‌سرعت در کنار هم گرد نکنند بلکه بصورت مشترک عمل کنند. جداگانه و بصورت جزیره‌ای کار کردن باعث حفر چاه‌های غیرمجاز و بهره‌برداری بیشتر سوءاستفاده کنندگان خواهد شد.

موسوی‌خوانساری در پایان گفت: ما امیدواریم در سال ۱۴۰۱ این چهار نهاد مؤثر در امور آب کشور، به‌سرعت در کنار هم گرد نکنند بلکه بصورت مشترک عمل کنند. جداگانه و بصورت جزیره‌ای کار کردن باعث حفر چاه‌های غیرمجاز و بهره‌برداری بیشتر سوءاستفاده کنندگان خواهد شد.

موسوی‌خوانساری در پایان گفت: ما امیدواریم در سال ۱۴۰۱ این چهار نهاد مؤثر در امور آب کشور، به‌سرعت در کنار هم گرد نکنند بلکه بصورت مشترک عمل کنند. جداگانه و بصورت جزیره‌ای کار کردن باعث حفر چاه‌های غیرمجاز و بهره‌برداری بیشتر سوءاستفاده کنندگان خواهد شد.

موسوی‌خوانساری در پایان گفت: ما امیدواریم در سال ۱۴۰۱ این چهار نهاد مؤثر در امور آب کشور، به‌سرعت در کنار هم گرد نکنند بلکه بصورت مشترک عمل کنند. جداگانه و بصورت جزیره‌ای کار کردن باعث حفر چاه‌های غیرمجاز و بهره‌برداری بیشتر سوءاستفاده کنندگان خواهد شد.